

PRŮVODCE SPROPITNÝM

Spropitné.

Slovo, které evokuje pocit uznání za dobrou službu, ať už jste na straně dárců či příjemců. Ať již mluvíme o tringeltu, dýšku, tuzéru či bakšiši, tento malý finanční dar je často spojen s tradicí a kulturou. Ale co vlastně o spropitném víme?

S naším průvodcem se ponoříte hlouběji do světa spropitného. Odhalíme vám tajemství správného zdaňování na příkladech a ukážeme, jak technologie, jako jsou platební terminály, mohou zjednodušit a modernizovat celý proces dávání spropitného.

Chcete být v obraze a rozumět všem aspektům této tradice? Naše cesta začíná právě teď!

Obsah

Co je to spropitné a kdo může být jeho příjemcem	4
Zdanění spropitného v praxi	7
Couvert zdaníte, dobrovolné spropitné ne	7
Jak účtujeme spropitné?	8
Příklad z praxe	10
Spropitné a daně v kostce	11
Zvýšení tržeb a spropitného přes platební terminál	12
Příklad: Důležitost platebních terminálů v dnešní době	13
Fakta spojená s používáním platebních terminálů	14
Chytré spropitné na platebním terminálu	15
Příklad z praxe	17
Na co se nejčastěji ptáte?	18
Závěr	20

Autoři

dotykačka

Spolehlivý pokladní systém s platebními službami

UOL[®]

Účetnictví/mzdy/personalistika

Spropitné

Spropitné, dýško, diškrece. Zákazníkově poděkování za vaši službu podléhá daním a odvodům.

Jak to funguje a jak spropitné zanést do účetnictví? Záleží na tom, kdo ho inkasuje.

Kdo je příjemcem spropitného?

Při danění spropitného záleží na tom, kdo je příjemcem. Tedy kdo spropitné inkasuje. V praxi to vypadá takto:

Zaměstnanec
dýško přijme
a zůstává mu.

**Příjemcem je
zaměstnanec**

Zaměstnanec
dýško přijme a
odevzdává ho
zaměstnavateli.

**Příjemcem je
zaměstnavatel**

Zákazník platí
kartou včetně
dýška.

**Příjemcem je
zaměstnavatel**

Klíčovou otázkou je, zda si zaměstnavatel spropitné ponechá pro sebe nebo jej rozdistribuuje mezi své zaměstnance. V další části se podíváme na to, jak tento postup ovlivňuje zdaňování.

Dobré vědět:

Z hlediska daní nezáleží na tom, jestli spropitné přijmete hotově, stravenkou nebo kartou.

Příjemcem je zaměstnanec

Když jde dyško přímo zaměstnanci, je to jeho příjem. Proto z něj neodvádíte DPH. Spropitné však podléhá dani z příjmu u zaměstnance a také odvodům na sociální a zdravotní. Je proto součástí zdanitelné mzdy a vyměřovacího základu.

Odvody provedete v rámci mzdy, zaměstnanec vám jen nahlásí částku za daný měsíc.

Dobré vědět:

Specifická situace nastává, když je spropitné povinné – jde o tzv. couvert. Tuto situaci si rozebereme níže.

Příjemcem je zaměstnavatel

Jako zaměstnavatel máte dvě možnosti. Buď dyško zaměstnancům rozdělíte, nebo ne. Od toho se odvíjí výše daně z příjmů:

Když spropitné **rozdělíte**, daní se **u zaměstnance** a odvádí se z něj sociální a zdravotní.

Když ho **nerozdělíte**, daníte **daní z příjmů**, kterou platíte jako podnikatel (fyzická, nebo právnická osoba).

V otázce spropitného je klíčové rozlišení, zda je příjemcem zaměstnanec či zaměstnavatel. Každá z těchto variant má své specifické daňové nuance. Zatímco spropitné přijaté zaměstnancem přináší otázky týkající se odvodů a zdaňování mzdy, u zaměstnavatele se může jednat o součást podnikatelského příjmu.

Právní rámec

V ČR aktuálně neexistuje žádný právní předpis, který by určoval, jak s přijatým spropitným zacházet. Může si ho nechat jak majitel restaurace, tak např. číšník. Finanční správa na dýško pohlíží jako na „dar poskytnutý v souvislosti s příjmem z podnikání nebo z příjmů ze závislé činnosti“, a proto ho musí zdanit ten, kdo si ho reálně ponechá. K daňové povinnosti se pak vztahují tyto zákony:

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění

Zdanění spropitného v praxi

DPH:

Couvert zdaníte, dobrovolné spropitné ne

Pokud jste příjemcem spropitného vy, tedy zaměstnavatel, týká se vás také DPH. Tady záleží na tom, jestli je spropitné dobrovolné, či nikoliv.

Spropitné je dobrovolné

Dobrovolné spropitné vám zákazník dává jako poděkování. Není to tedy platba za službu, a proto podle našeho výkladu nepodléhá DPH.

Totéž platí pro platbu stravenkou. Pokud si zákazník dá oběd za 150 Kč, zaplatí stravenkou za 160 Kč a nechce vrátit, těch 10 Kč navíc nepodléhá DPH.

Vycházíme z metodického pokynu k zákonu o evidenci tržeb, který říká: „Spropitné jakožto platba, která nemá přímý vztah k poskytovanému plnění, se nezahrnuje do základu daně z přidané hodnoty.“

Spropitné je povinné

Povinné spropitné typicky uvádíte na jídelním lístku jako couvert. Takové spropitné je předmětem DPH jako součást poskytnuté služby.

Jak účtujeme spropitné?

Opět záleží na tom, komu spropitné jde.

1 Dobrovolné spropitné jde přímo zaměstnanci „do kapsy“

O takovém spropitném se **přímo neúčtuje**, jde o příjem zaměstnance.

Zvýší daňový základ zaměstnance a vyměřovací základ pro pojistné. V účetnictví se tedy projeví ve zvýšených odvodech.

2 Dobrovolné spropitné přijme zaměstnavatel a rozdělí ho zaměstnancům

Spropitné účtujete jako závazek zaměstnavatele vůči zaměstnancům.

- při příjmu v hotovosti na účet 211/333
- při příjmu na bank. účet (typicky platba kartou) na účet 221/333
- při platbě stravenkou na účet 213/333

Výplatu spropitného účtujete na účet 333/211 při platbě v hotovosti, případně na 333/221 při platbě z účtu.

Pokud vyplácíte spropitné spolu se mzdou, použijte účty 333/331 a následně 331/221 (nebo 211).

3 Dobrovolné spropitné přijme zaměstnavatel a nechá si ho

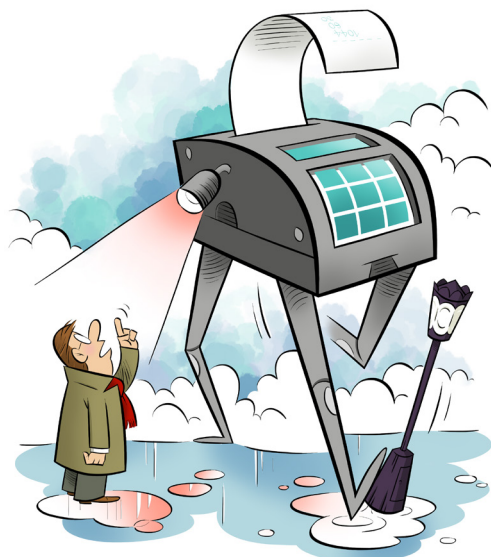
Spropitné je výnosem zaměstnavatele. Účtujete ho:

- při platbě v hotovosti na 211/648
- při platbě na účet na 221/648
- při platbě stravenkou na 213/648

4 Povinné spropitné – couvert

Couvert je **klasická tržba** – platbu za službu. Účtujete ho **stejně jako jiné tržby**. Tedy například jako pohledávku z titulu tržby na 315/602.

Pokud jste plátce DPH, účtujete dál na 315/343, následnou úhradu na 211/315 nebo 221/315 (při platbě stravenkou na 213/315). U spropitného v hotovosti také často přímo na 211/602 a 211/343.

Příklad z praxe

Zákazník u vás utratil 1 000 Kč.

Jako spropitné zaplatil navíc **100 Kč.**

Restaurace je **plátce DPH.**

JAK ÚČTOVAT?

Záleží na tom, jak zákazník platil a komu.

Zákazník zaplatil dýško číšníkovi v hotovosti a číšník si ho nechal

Restauraci nevznikl žádný příjem ze spropitného, zaúčtuje tedy jen:

- tržba 909,09 Kč na účet 315/602
- DPH 90,91 Kč na účet 315/343
- úhrada na účet 1000 Kč na 221/315

Zákazník zaplatil vše kartou a restaurace dýško rozdělí mezi zaměstnance

Účtujete:

- tržba 909,09 Kč na 315/602
- DPH 90,91 Kč na 315/343
- spropitné 100 Kč na 315/333
- úhrada na účet 1100 Kč na 221/315

Zákazník platil vše kartou, dýško bylo povinné (couvert).

Účtujete:

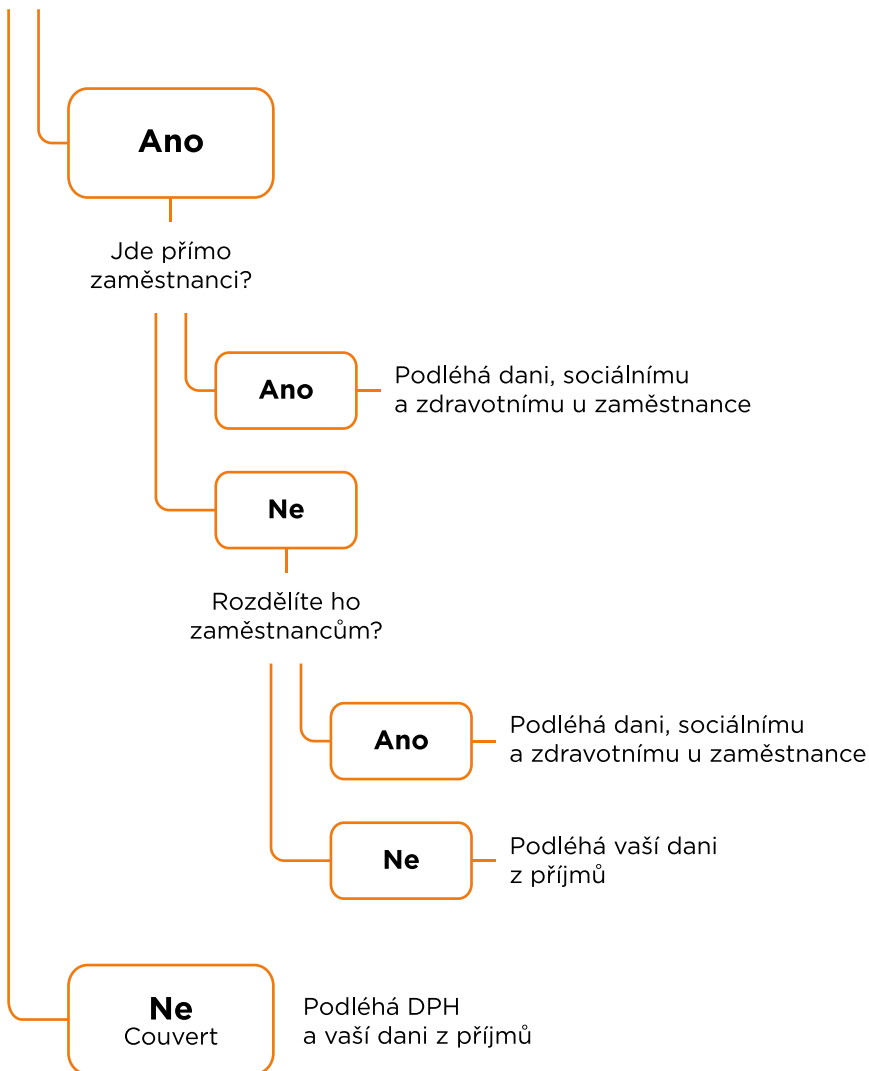
- tržba 909,09 Kč na 315/602
- DPH 90,91 Kč na 315/343
- couvert 91,91 Kč na 315/602
- DPH z couvert 9,09 Kč na 315/343
- úhrada na účet 1100 Kč na 221/315

Použité účty:

211 - pokladna
213 - ceniny
221 - bankovní účet
315 - ostatní pohledávky
331 - závazky k zaměstnancům - mzdy
333 - závazky vůči zaměstnancům - ostatní
343 - DPH
602 - tržby z prodeje služeb
648 - ostatní provozní výnosy

Spropitné a daně v kostce

Je spropitné dobrovolné?

Zvýšení tržeb a spropitného přes platební terminál

Platební terminály prokazatelně zvyšují tržby

V České republice v posledních letech dochází k pravidelnému nárůstu počtu platebních terminálů, což vyvolává zvýšený zájem ze strany obchodníků o tuto moderní platební technologii. Desítky tisíc podnikatelů začaly využívat platební terminály a objevují, jakým způsobem mohou tyto zařízení přispět ke zlepšení podnikatelských operací.

Využívání platebních terminálů se stalo klíčovým prvkem pro zvýšení tržeb a rozšíření zákaznického portfolia obchodníků. Je zřejmé, že moderní platební metoda má významný vliv na celkový obrát obchodníků. Zákazníci jsou více motivováni k nákupu a utrácení, když mají možnost platit kartou, což vede k vyšším prodejním číslům a růstu příjmů.

Důležitým aspektem platebních terminálů je i rychlost a pohodlí, které nabízejí zákazníkům. Toto zlepšení zážitku z nákupu zvyšuje spokojenost a věrnost klientů. Bezpečnost platebních terminálů představuje další významný faktor, který zvyšuje důvěru zákazníků v obchodníky.

Příklad

Důležitost platebních terminálů v dnešní době

Představte si, že přicházíte do kavárny, kde je fronta zákazníků. Překvapivě, žádný z návštěvníků si nevšimne vybledlého nápisu na dveřích „**Pouze hotovost.**”

Ze 7 lidí ve frontě chtěli **všichni** zaplatit svým chytrým telefonem, kartou nebo hodinkami. Čtyři z nich nakonec odešli, protože nemohli provést bezkontaktní platbu. Jeden pán začal hledat po kapsách hotovost, zatímco jedna paní s kočárkem si musela půjčit peníze od své mamky, kterou chtěla pozvat na kafe.

Co z tohoto příběhu plyne?

**Přímá ztráta byznysu činí 50 %
a reputační ztráta dalších 50 %.**

Tato situace jasně ukazuje, že v dnešní době jsou platební terminály nezbytným prvkem pro podniky, aby mohly obsloužit moderní zákaznickou základnu a udržet si dobrou pověst.

Fakta spojená s používáním platebních terminálů

- Za poslední 3 roky se zvýšil podíl transakcí kartou z 24 % na 47 %
- Transakce kartou má v průměru o 26 % vyšší hodnotu než transakce v hotovosti
- Našim zákazníkům, kteří začali používat platební terminál se zvýšil obrát v průměru o 24-27 %
- Provozovny s platebním terminálem mají o 30 % vyšší návštěvnost
- Aktuální náklady na terminál se pohybují v rozmezí mezi 0,6 - 1 %
- Propojením platebního terminálu s pokladnou můžete ušetřit až 4 320 Kč ročně

Fakt, jestli podnik akceptuje nebo neakceptuje platbu kartou přímo souvisí s výší útraty.

„Byla jsem v Brně v jednom docela velkém podniku, kde nebrali karty a dost mě to překvapilo. Zaskočilo mě to, jsem jeden z těch lidí, kteří u sebe moc hotovosti nenosí. Člověk pak musí řešit, kolik si může dovolit utratit a v jídelníčku nevybírám podle toho, na co má chuť, ale na co má dostatek hotovosti. Když jdete na večeři, tak upřímně nechcete sedět a přemýšlet, jestli si ještě můžete dát třeba kafe nebo dezert.“

Aneta Soukopová, restaurace No Stress, Troubsko

Chytré spropitné na platebním terminálu

Představení naší funkce Chytré spropitné

Spropitné je ošemetná záležitost a panuje všeobecný omyl, že hlavně při bezhotovostních platbách o něj podniky snadno přicházejí. Opak je pravdou. Zákazníci platící kartou spropitné dávají, a dokonce vyšší než při platbě v hotovosti. Podle našeho průzkumu se pohybuje mezi 5-8 % tržeb, což je nadprůměrná hodnota.

„V gastru se v souvislosti s bezhotovostními platbami mluví o spropitném. Pokud někdo spropitné dá, poplatek z bezhotovostní transakce se počítá z celkové částky. Zajímavé je, že naše data vyvracejí mýtus o tom, že platby kartou provozovatele gastro podniků připravují o spropitné. Ve skutečnosti je to totiž přesně naopak.“

Popisuje Petr Menclík, ředitel společnosti Dotykačka

Funkce **Chytré spropitné** umožní zákazníkům udělit dýško jediným ťuknutím na obrazovce platebního terminálu. Přehledný report pak nabídne užitečné informace o jeho celkové výši, včetně rozdělení na jednotlivé směny nebo dokonce konkrétní zaměstnance, což usnadní systém odměňování.

Individuální nastavení obrazovky přesně podle vašich potřeb

Volba výše spropitného v procentech, zadání vlastní částky nebo kombinace obojího

Motivační dlaždice na obrazovce přímo vybízejí k udělení dýška

Detailní report spropitného ve Vzdálené správě

Vyobrazení spropitného na účtence

Příklad z praxe

Před zavedením Chytrého spropitného

Zákazník utratí za večeři **628 Kč** a platí v **hotovosti**.
Částku zaokrouhlí nejčastěji na **650 Kč** a číšník tak obdrží
spropitné ve výši 22 Kč.

Po zavedení Chytrého spropitného

Zákazník utratí za večeři **628 Kč, ale tentokrát platí
kartou na platebním terminálu s funkcí Chytré
spropitné.**

Na obrazovce se zobrazí přednastavené možnosti,
např. **10 %** (62,80 Kč), **15 %** (94,20 Kč), **20 %**
(125,60 Kč) apod., které motivují zákazníka k udělení
spropitného.

Odmítne jen málokdo a číšník tak obdrží **spropitné
min. ve výši 62,80 Kč.**

„S funkcí Chytré spropitné je vidět, že dýška na kartách šly rapidně nahoru, v průměru o 5 000 Kč měsíčně. Zákazníci jednoduše ťuknou 10 %, 20 % atd. a ani nepřemýšlí, kolik to vlastně je.“

“Oceňujeme hlavně tu jednoduchost. Zákazníci nemusí nikam nic složitě vyřukávat. Prostě kliknou třeba 10 % a je to. Najdou se samozřejmě i tací, kteří tu částku chtějí zadat, třeba platbu zaokrouhlit, takže je fajn, že i tato možnost existuje. Většina ale využívá právě ta přednastavená procenta.”

Aneta Soukopová, restaurace No Stress, Troubsko

Na co se nejčastěji ptáte?

Jak zdanit dýška obecně?

Rozhodující je, kdo si dýško ponechá. Zdanění spropitného se podrobně věnujeme v kapitole č. IV.

Jak zdanit dýška na kartě?

Záleží na tom, komu spropitné náleží, nikoliv jakým způsobem bylo přijato. Příklady najdete v kapitole č. IV.

Je lepší dávat dýško v hotovosti?

Z hlediska daní nezáleží na tom, jestli spropitné přijmete hotově, stravenkou nebo kartou.

Jak funguje přijímání spropitného přes terminál?

Úplně stejně jako v hotovosti. Záleží na majiteli, zda spropitné rozdělí mezi zaměstnance nebo si celou částku ponechá.

Jak funguje Chytré spropitné?

Zákazník jednoduše zvolí procentuální výši spropitného nebo přesnou částku jediným kliknutím na obrazovku platebního terminálu. Funkci Chytré spropitné se věnuje kapitola č. VI.

Je možné obejít zdaňování spropitného?

Dobrovolné spropitné, které vám udělí zákazník, nepodléhá DPH. Naopak povinné spropitné, tzv. couvert už ale zdanit musíte. Podrobnosti se dozvíte v kapitole č. IV.

Pakliže dá zaměstnavatel dýško na výplatní pásku, pod jakou složkou to uvádí? Odměny, bonusy či co? A odvádí se z nich i pojistné?

Pokud jde do výplatní pásky čili do mzdy, vždycky se daní jako mzda, tedy i včetně odvodů.

Proč by se mělo spropitné danit? Je to přece přímá odměna pro obsluhu!

Spropitné se daní, protože je spojeno s podnikatelskou činností a je tedy zdanitelným příjmem podnikatele.

Jak se liší zdanění spropitného v Česku a na Slovensku?

Spropitné lze považovat za dar poskytnutý v souvislosti s příjmem z podnikání nebo s příjmem ze závislé činnosti. Proto je předmětem daně z příjmů. Uvedený příjem zdaní buď majitel restaurace jako příjem z podnikání nebo se zdaní u zaměstnance společně se mzdou v měsíci, ve kterém mu byl vyplacen. Pokud tedy zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci spropitné, tato položka se zahrne do zdanitelné mzdy číšníka, ze které zaměstnavatel odvádí nejen zálohu na daň ze závislé činnosti, ale také odvody na zdravotní a sociální pojištění.

DPH - vstupuje do základu daně a odvádí se DPH

DPPO - součást tržeb (pokud je na bločku) a tedy výnos k zdanění

Nyní už o spropitném víte všechno.

Pokud máte i přesto jakékoliv otázky, neváhejte nás kontaktovat. Uvítáme také zpětnou vazbu a případné návrhy na zlepšení či doplnění našeho průvodce.

dotykacka

marketing@dotykacka.cz

www.dotykacka.cz

UOL[®]

info@uol.cz

www.uol.cz